

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Zažoznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

VOLILCI!

Iznenada nas je zadela vest, da je državni zbor s cesarskim patentom z dne 23. januarja 1891 l. razpuščen.

Pripravljati se nam je na nove volitve in lotiti se dela precej, ker že dne 3. marca vrše se volitve v kmetskih občinah, dne 5. marca v mestih in trgih in dne 7. marca v velikem posestvu.

V Ljubljani bivajoči narodni poslanci so se sešli in so poprijeli inicijativo, da spravijo volilno gibanje v tok. Širši volilni odbor, sestavljen iz poslancev in zaupnih mož iz vseh volilnih okrajev, sešel se bode pozneje, ter bode postavil in volilcem nasvetoval kandidate, potem ko izyé mnenje iz volilnih okrajev. Izdali so se pozivi na veliko število zaupnih mož, da se izrečejo o kandidatu za svoj volilni okraj. Pisati pa se ni moglo vsem in za to se vabi tem potom vsak veljaven narodnjak, da svoje in svojih sovolilcev mnenje naznanijo načelniku pripravljalnega volilnega odbora, Ivanu Murniku v Ljubljani.

Volilci! Stojimo na pragu negotove bodočnosti. Skozi dve volilni dobi stali so naši poslanci v državnem zboru v taki parlamentarni zvezi, da jim je bilo privoljevati v silna bremena državljanov za uravnanje državnih financ in utrjenje državne moči in varnosti. Od njihovega požrtvovanja bilo je pričakovati tudi za naš narod primernih koristij, a da neso uspehi njihovemu trudu in žrtvam primerni, zakrivile so poglavitno neugodne okolščine. Naudaja nas še vedno prepričanje, da se nam izpolnijo obljube prestolnih govorov iz let 1879. in 1885. Če se pa položaj spremeni, nalaga ta eventualnost poslancem silno težavno dolžnost, brez ozirov dvigati svoj glas proti sovražnim nakanam naših političnih nasprotnikov in z vsemi duševnimi močmi in z jekleno voljo postaviti se v bran, da se nam ne odtegnejo s tolikim trudom dosežene skromne pridobitve.

Vkljub temu, da so nam v ustavi zagotovljene dragocene pravice, vkljub temu, da že tako dolgo zahtevamo uresničenje teh pravic ustavnim putem, nam vendar naša narodna individualnost še ni zavarovana. Sklepi na shodu slovenskih poslancev dne 2. oktobra 1890. v Ljubljani so naš program za bližno bodočnost. Mi zahtevamo ne-

V Ljubljani, dné 30. januarja 1891.

Za pripravljalni volilni odbor:

Ivan Murnik, načelnik in deželni odbornik; Dr. vitez Karol Bleiweis, deželni poslanec; Oton Detela, deželni odbornik, Peter Grasselli, župan in deželni poslanec; Ivan Hribar, deželni poslanec; Anton Klein, deželni poslanec; dr. Fran Papež, deželni poslanec; Franc Povše, deželni poslanec; Luka Svetec, deželni poslanec; Feliks Stegnar, deželni poslanec; dr. Ivan Tavčar, deželni poslanec; dr. Josip Vošnjak, deželni odbornik, Ignacij Žitnik, deželni poslanec.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Politiška pesem, dosadna pesem. Tako uče v Nemcih. A, kjer vse ljubi, tudi jaz ne morem črtiti. Zaradi tega usojam se danes malce tudi tu pod črto ubrati politiško struno. Povod mi daje grofa Taaffe nepričakovani korak, s katerim se je razpustil državni zbor. Vse to je dejanje vršilo se je tako bliskovno hitro, da sem se nehote spominal refrena znane dijaške pesmi:

Is' der Vota kuma,
Hat den Prügel gnuma,
Hat uns alle auseinander g'jagt!

potem pa krasne narodne popevke:

„Adijo le zdravi ostani,
Podaj mi še enkrat roko,
Na mene nikar ne pozabi,
Čeravno drug ženin tvoj bo.“

Taka čustva v resnici naudajajo marsikaterega državnoborskega poslanca, ki se mu je poslavljati od našega parlamenta krasne, a tako malo akustične palače, da iz nje skoro nismo čuli pravičnega glasu.

Nedoumno mi je, zakaj je grof Taaffe baš sedaj, v ostri zimi, predlagal, da se državni zbor razpusti, a da se volitve vrše v postnem času. Po mojem mnenji sam še ni gotov, kakšna bode prihodnja večina, in kdor ga je opazoval v teku let, pritrjeval mi bode drage volje, da se ravna po geslu, katero slastno poslušamo v veliki vojvodinji Gerolštanski: „Ako tega nemamo, kar ljubimo, ljubimo to, kar imamo.“

Navadno se pravi: „Glasovi se ne štejejo, marveč tehtajo.“ Grof Taaffe pa ni prijatelj tehtnice, on glasove šteje, in to jako vestno. In tudi sedaj mu gre le za število. Večina bode izvestno zanj, to je že nekaj. S tem pridobi se nekoliko časa in potem „Après moi le deluge!“

Šteli se bodo, jako podrobno glasovi. Volitve bodo tako rekoč nadaljevanje ljudskega štetja. Kakor je pri ljudskem štetju glavna stvar občevalni jezik, istotako bode pri državnoborskih volitvah najvažnejši moment, kdo se bode obesil na parlamentarne tehtnice vladno stran in koliko bode onih, ki bodo zopet za šest let odbrani, da tirajo državna kola naprej in skrbé za potrebno mazilo. Teh gospodov glasovi se ne bodo vsi tehtali, a šteli se bodo in potem se poreče: številke govore. Večina je

prikrajšano enakopravnost slovenskega jezika v uradih vsake vrste; — mi zahtevamo slovenska srednja in obrtna učilišča; mi zahtevamo ljudsko šolo z izključno maternim jezikom na verski podlagi in zahtevamo v ta nameu take uravnave, katere to omogočijo in zagotovijo, zahtevamo odstranjenje vsakih tem smotrom nasprotujočih, bodisi državnih, bodisi privatnih uravnav. Te pravice nam izhajajo iz člena 19. temeljnih zakonov in ta naš paladium čuvati bode slovenskim poslancem z vso skrbnostjo in vsemi sredstvi.

S tem programom stopimo na volišče in našim poslancem stoječim na tem stališču, izvojevati bode pogoje našemu narodnemu obstanku in zavarovati jih pred lokavostjo sovražnika. Ta težavna naloga pripade našim poslancem. Čim višji je cilj, čim težavnejša naloga, tem večjih zmožnostij zahtevati je od poslanca.

Poslanec bodi iskren in v narodni borbi utrjen rodoljub, — znane naj mu bodo potrebe naroda, — on bodi pošten in jeklen značaj, katerega ne odvedejo ošobne koristi s pravega pota, — diči naj ga dar zgovornosti in on bodi nezavisen na vse strani, da ga ne opovirajo kakoršnikoli oziri v njegovem delovanju. Od poslancev, kateri združujejo v svoji osebi ta svojstva, smemo pričakovati uspešnega delovanja in smemo jim mirno prepuščati vodstvo slovenske politike.

Potihne naj v tem važnem trenutku domači prepir in stopimo združeni na volišče, da ne izvabimo skupnega nasprotnika iz njegove reserve. — V državnem zboru razsoja se usoda naroda v njegovi celoti, marsikaj, kar nas razdvaja doma, za državni zbor nima pomena.

Pod praporom „Vse za vero, dom, cesarja“, pod katerim se je mali naš narod dvignil iz političnega spanja, povzdignil se bode višje in si privojeval ter zagotovil svoj obstanek in napredek.

Od bivših poslancev so izjavili gospodje: dr. Ferjančič, kanonik Klun, Viljem Pfeifer, dr. Poklukar in profesor Šuklje, da prevzemó vnovič poslanstvo, če volilci temu pritrde.

večina in grof Taaffe bode zopet dobil potrebnih mož in sredstev za svoje klasično geslo „fortwursteln“ in „durchfretten.“

Meni je pri vsem tem le tega žal, da nam niti ne dopuščajo, da bi itak kratki predpust uživali v miru. Ljudsko štetje še ni končano in že so volitve pred durmi. Mesto „špehovke“ in „ocvirkovke“ baviti se nam je z volilnimi oklici in za plese bode jedva kaj časa preostajalo. Niti na pepelnico ne bomo utegnili, da bi se pepelili in z obligatnim slanikom krepili na pustni terek žaljene živce, ker bode vse pozornosti in delavnosti treba na polji politiškem, da si ohranimo državnoborsko delegacijo po številu in jo, ako možno, zboljšamo gledé kakovosti.

Zares pozornosti bode treba, kakor jo je bilo pri ljudskem štetju, pri katerem so se vse mogoče mreže razpenjale, da bi se skrčilo število naše, da bi nam pozobali zopet nekoliko tisoč slovenskih duš. Kako se je po nekod postopalo, naj se blagovoljno posname iz par vzgledov.

V bližnji okolici Ljubljanski — prisoten bil je župan iz Gorenje Šiške — zapisaval je dotični komisar vse na nemške pole. Naroden in jako zaveden posestnik mu je radi tega odločno ugovarjal:

Ob ustanovitvi „Slovenskega društva“.

Leta 1848, ko so na kratko posijali žarki svobode na dremajočo Evropo in razpršili temno meglo absolutizma, probudili so se narodi iz teškega sna, začeli gibati se živahno in pravi pomladanski dih čutil se je v političkem vzduhu.

Tudi narod slovenski ni zaostajal. Dobro je pojmlil znamenja časa in z vsemi prirojenimi mu silami poprijel se je delovanja na političkem polju. V ta namen osnoval si je svoj poseben organ, političko društvo, katero so takrat nazivali „Slovensko društvo“. Društvo to štelo je mej svojimi člani najboljšo moč izmej tedanjega slovenskega, še redko sejanega razumnštva, a delovalo je izredno marljivo in z velikim uspehom.

„Slovensko društvo“ l. 1848. sestavilo in proglasilo je narodni naš program, ki se do današnjih dni bistveno ni izpremenil, imelo je redne tedenske shode, na katerih so se razpravljala vsa dnevna uprašanja, prirejalo je gledališke predstave, ustanavljalo časopise, skrbelo za petje (člani prvega čveterospeva bili so gg. Kamilo Mašek, J. Zabukovec, Cegnar in M. Šušteršič), vodilo je volitve, bilo je sploh z jedno besedo „spiritus agens“ vsemu narodnemu gibanju.

A „Slovenskemu društvu“ bile so le „kratke ure dane“, Bachov absolutizem zamoril je vse jed nake cvetke. Društveno življenje ostalo je veliko let pod ničlo in še le po 1859. l. začel se je zopet živahnejši obtok. Tedaj začele so se snovati čitalnice in druga društva, mnogo pozneje pa še le politička društva, katera pa so deloma trajala razmeroma le kratko dobo.

V novejši čas začeli smo bolj pereče čutiti potrebo političkih društev. Ustanovili so slovenski rodoljubi v Trstu društvo „Edinost“, na Goriškem „Slogo“ in „Slovenski jez“, na Štajerskem „Slovensko društvo“, na Koroškem „Katoliško-politiško in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ i. t. d.

V tem oziru sme se trditi, da so Slovenci ob periferiji marljiveje delovali, nego mi, bivajoči v srečni sredini. Naposled smo pa tudi mi spoznali, da nam političkega društva neobhodno treba, da treba organizacije narodnih sil, da se v odločilnem trenutku narodna mobilizacija vrši hitro in uspešno.

To spoznanje bilo je nagib, da so se prva dela za političko društvo začela že pred dobrimi šestimi leti. A razne ovire in pomisleki, o katerih nečemo tu razpravljati, preprečevale so uresničenje do današnjega dne. Danes pa je to društvo že gotovo in ustanovni shod mu bode na Svečnico ob 11. uri dopoldne.

Društvo nadélo si je zgodovinsko znamenito ime „Slovensko društvo v Ljubljani“. Ime društva in ustanoviteljev njegovih so nam porok, da bode delovalo v pravem slovenskem in slovanskem zmislu, da bode pod praporom svojim zbiralo vse somišljenike, vse razumnike slovenske, da se bode krepko in neustrašeno potezalo za naše pravice, za naše težnje, da bode paznim okom zasledovalo vsak slučaj, kadar se nam kratijo ustavno zajamčene pravice, da bode vedno in v vseh uprašanjih stalo na narodnem braniku in si prizadevalo svoje težnje, svoje pritožbe uveljaviti pri raznih oblastvih in sodiščih.

„Zakaj pa rabite same nemške pole?“ Na to odvrnil je župan: „Ker nam je odločno naročeno, da se vse piše nemški.“ — „To ni res!“ ugovarja zopet narodnjak, „pokažite pismeno, da imate res tako naročilo!“ — „Ga nemam pri sebi!“ bil je odgovor, dočim je komisar izgovarjal se, da slovenski pisati ne zna. Na opombo: „Če slovenski ne znate, zakaj se pa tega posla lotite?“ ni bilo odgovora in naš narodnjak odgovarjal je potom na vsa stavljenja mu uprašanja; ker se mu je pa čudno zdelo, da o občevalnem jeziku ni govora, uprašča, kako to? Reklo se mu je: „To se bode že pozneje zgodilo!“ Ko pa je odločno zahteval, upisal se je pred njim slovenski občevalni jezik zanj in za vso obitelj. Ko ga potem uprašča komisar o veroizpovedanji, mu pa reče: „Zapišite, da sem liberalec, ker naš kapelan vedno pravi, da sem liberalec, ker „Narod“ čitam.“

Še bolj drastičen bil je drug dogodek, ki se je vršil na Dolenjskem. Grof B. zabičal je bil vsem svojim gozdnim in lovskim paznikom, samim trdim kmetom, da morajo vsi upisati nemščino kot občevalni jezik. Ko je prvi paznik prišel na vrsto, izjavil je, seveda v slovenskem jeziku, da le nemški

Delokrog „Slovenskemu društvu“ je obširen, bode pa tudi mnogokrat težaven. A ker se z resno voljo in nemornim delovanjem vse doseže, ker bodo v društvenem vodstvu same čije in jako odlične moči, zato smo za trdno preverjeni, da bode to društvo velicega političkega pomena, da bode izvršujoč organ mase narodove, činitelj, ki ga bode jemati v poštev.

Somišljenike svoje zatorej iskreno pozivljemo, da se oklenejo „Slovenskega društva“ in je priporočajo v svojih prijateljev in znancev krogih. Čim večje bode število njegovih članov, tem tehtnejši bodo sklepi, tem plodnejši delovanje njegovo. S svoje strani pa srčnim zadoščenjem pozdravljamo mlado, društvo, s katerim bode odpravljen pereč nedostatek v političkem našem življenju in kličemo ob ustanovitvi njegovi iz vse duše:

Vivat, floreat, crescat!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. januarja.

Državnozbornske volitve.

Sedaj so že v vseh kronovinah razpisane volitve za državni zbor. Začele se bodo dne 27. februarja, končale pa dne 21. marca. Novi državni zbor se torej pred velikonočno sniti ne bode mogel. Ker bode adrešna debata trajala precej časa, budget ne bode mogel biti rešen do dne 1. maja in trebalo bode novega provizorija.

Staročehi

zopet dobivajo pogum. Dvomljivo je že bilo, če se volitve za državni zbor udeležé ali nepričakovani razpust jih je ostrčil, kajti pričakujejo, da jih bode vlada močno podpirala. Staročehski klub je že vse potrebno ukrenil glede volilnih agitacij. Staročehi bodo postavili kandidate svoje v vseh okrajih, kjer je količkaj nadejati se, da bi zmagali. Seveda po sebnih uspehov nemajo pričakovati.

Ministerske konference.

Razni nemški listi vedó povedati o velikih nasprotstvih v ministerstvu. Grof Tasffé in Dunajevskij se posebno ne moreta sporazumeti in zato že Nemci pričakujejo, da poslednji odstopi. Pred razpustom državnega zbora je imel ministerski svet jako burno posvetovanje. Dunajevskij se je odločno potegoval da bi se ohranila sedanja državnozbornska večina, če je le mogoče, toda mnogo ministrov se ni ujemalo ž njim in so priporočali, da bi skušali pridobiti levico na svojo stran. Naposled so se dogovorili, da se državni zbor razpusti, druga uprašanja se odložé do izvršenih volitev. Po volitvah se bode pa odločilo, po kaki sistemi se bode dalje vladalo.

Vnanje države.

Avstrija, Nemčija in Rusija.

„Hamburger Nachrichten“, ki dobivajo baje navode od kneza Bismarcka, se jezé, da bode nadvojvoda Ferdinand potoval v Rusijo. Očitajo, da se hoče Avstrija, ki od Nemčije zahteva narodnogospodarskih žrtev, Nemcem za hrbtom sporazumeti z Rusijo. To Bismarckovo glasilo pa potem priporoča, da bi se Nemčija sama skušala sporazumeti z Rusijo.

Rusija in Bolgarija.

Iz Bolgarije bodo najbrž pognali vse Ruse, kateri neso bolgarski državljani. Vsaj vladna glasila pišejo v tem zmislu Rusom očitajoč, da neso pravi prijatelji Bolgarije, naj so že prijatelji sedanje ruske vlade ali pa nihilisti. Vsi Rusi, kateri so bili v državnih bolgarskih službah, so deželo ostavili v

občuje. Komisar to tudi vestno zapiše, in si misli sam pri sebi: s človekom, ki le nemški občuje, ni smeti govoriti slovenski. Zato začne izpraševati na dalje nemški. Ni odgovora, paznik stoji po konci, kakor kol, a tiho liki riba. Komisar mu potem nemški prečita določbo, da treba na vsa uprašanja točno in določno odgovarjati, sicer zapade dotičnik 20 gold. globe, oziroma primeren zapor. Tudi ta nemški opomin bil je brez učinka. Na to komisar opomin ponovi še v slovenskem jeziku. Ko paznik čuje: „20 gl. globe — zapor“, postal je hkratu zgovoren, odgovarjal je na vsa uprašanja točno, povedal pa tudi, da nemški niti toliko ne zna, da bi bilo „komu za v ači vrč“.

Ponesrečeni prvi poskus uplival je na vse ostalo osebje tako močno, da so se vsi upisali za to, kar so po rodu in po govoru, — za Slovence. Grofa B. je ta „fiasco“ silno raztogotil, in zapretil je komisarju, da mu že še pride na met. No, do danes se ni še nič hudega zgodilo, in grofa B. lovski in gozdni pazniki še vedno ne znajo več nemški, nego so znali grofovi pradedi, ko so še gospodovali v ponosni Bosni.

najkritičnejših časih. Zaradi tega pa Bolgarija nema uzroka, da bi zaradi Rusov imela še diplomatične neprilike, in bode v bodoče zmožna odganjati take elemente. Bolgarska vlada se je najbrž preverila, da se Rusiji ne gre ustavljati in bode ustregla njeni želji glede nihilistov s tem, da iztira vse Ruse.

Finančna reforma in volilno pravo v Prusiji.

Ker ne velja za pruski deželni zbor občna volilna pravica, temveč volijo le tisti, ki gotovo vsoto davkov plačujejo, uplivajo davčne reforme močno na volilno pravico. Katoliški listi zatrjujejo, da bi katoliški centrum in Poljaki v deželnem zboru zgubili najmanj 18 mandatov, če se izvede reforma davkov, kakoršna priporoča pruska vlada in zatorej Poljaki in katoliški centrum za vladno predlogo najbrž glasovali ne bodo.

Normalni delavnik.

Komisija, katero je imenovala francoska vlada, da proučuje delavsko uprašanje, obrnila se je bila do delavcev v seinskem departementu, da se izrečejo glede normalnega delavnika. Došlo je komisiji 22 262 odgovorov, pa je mej njimi 868 nedoločnih, da neso za rabo, 15 618 delavcev se je izreklo, da se zakonito omeji čas za delo, 9776 pa, da se zakonito ne določi čas dela. Od prvih 15 618 se jih je izreklo 5419 za osemurni delavnik in da se ne sme dovoliti nikakor da je delati, 1513 pa za osemurni delavnik in daljše delo proti posebni odškodnini, 1247 za deveturni, 7010 za deseturni, 166 za najsturni delavnik, 263 se jih je pa oglasilo za 12urno ali pa še daljše delo. Vidi se, da v delavskih krogih v tej zadevi vladajo se različni nazori, nekoliko so pa na odgovore morda uplivali delodajatelji.

Dopisi.

Iz Celovca 29. januarja [Izv. dop.] V številu 297. „Slov. Naroda“ od 29. decembra preteklega leta naznanili smo slav. občinstvu, kako robato se je vedel tukajšnji poštni oficijal g. Alojzij Okorn na pošti nad možem, ki mu je donesl tri nakaznice s slovenskimi napismi. Naznanili smo tudi, da se je vsled tega žaljena stranka pritožila pri c. kr. poštne ravnateljstvu v Gradcu, in ker smo takrat obljubili, da bomo poročali o izidu te stvari, storiimo to danes prav posebno še zaradi tega, da se vidi, kako jednostransko postopa v tako kočljivih stvaréh c. kr. poštne ravnateljstvo v Gradcu samo.

Stranka prejela je 16. t. m. v nemškem jeziku naslednji odgovor na svojo pritožbo:

„Štev. 854.

Gospodu

V Celovcu.

Na pritožbo iz Celovca dne 22. decembra 1890, zadevajočo bajé razžaljivo obnašanje c. kr. poštne oficijala Alojzija Okorna dne 22. decembra 1890 pri poštne nakazničnem oknu nasproti Vam in A. V. se javlja na podlagi izvršenih preiskav, da imenovani, ki je sicer pri zaprtem oknu izročene nakaznice upisaval, ni niti rabil besede „Windischer Teufel“, niti pri oddaji poštne sprejemne knjižice A. V. se poslužil taih izrazov, kateri bi bili slednjega izpostavljale v smeh navzočim. Gotovo je timveč, da je Okorn, ki je pri mnogem poslu nevoljen postal zaradi primeroma čas zahtevajočega branja in pisanja slovenskih napisov, pri zaprtem oknu pred se zagodrnal: „Diese nicht lesbaren windischen Adressen sind nicht zu entziffern“ (te slovenske naslove, ki se ne dajo čitati, ni moč razumeti,) s katero opazko ni bil združen nikak žalilnem namen imenovanega. Proti imenovanemu uradniku se bode sicer uradnim potom postopalo in se mu naročilo ob jednem, da v bodoče opušča take opazke, kot neprimerne, in se v vsacem oziru korektno obnaša nasproti občinstvu. C. kr. poštne in brzojavno ravnateljstvo, Gradec 11. januarja 1891.

Podpis.

Da se stranka s tem odgovorom ni mogla zadovoljiti, ume se ob sebi, zaradi tega smatrala se je dolžno, da reši svojo čast, napraviti zoper ta ukrep ugovor s ki slove:

„Slavno c. kr. poštne ravnateljstvo v Gradcu“.

Potrjujeje prejem dopisa slav. c. kr. poštne ravnateljstva v Gradcu od dué 11. t. m., številu 854., izreka se podpisani z rešitvijo ne zadovoljelega v prvi vrsti zaradi tega, ker se v njem navaja, da njegova pritožba ni bila resnična in da se c. kr. poštni oficijal g. Okorn ni tako izrazil, kakor se glasi v podpisanega pritožbi.

Obžalovati moramo v prvi vrsti to, da se v tej zadevi poleg c. kr. poštne oficijala g. Okorna ni zaslislala ob jednem tudi razžaljena stranka in

➡ Dalje v prilogi. ➡

ker v drugič ne moremo sami sebe smatrati lažnikom, potrjujemo še jedenkrat, da so besede, koje navajamo v prvi naši pritožbi, istinito bile govorne od poštnega oficijala g. Okorna, in da je bil dotični sluga izpostavljen vsled tega zasmehovanju drugih ljudij, ki so imeli ob istem času opravilo na pošti.

Vse to godilo se je pri odprtem (a ne pri zaprtem) oknu, in priča je pripravljena istinitost vsega tega, ako treba, s prisego potrditi.

V Celovci, dne 16. jan. 1891

(Sledita podpisa.)

Kaj bode na ta ugovor slavno c. kr. poštno ravnateljstvo ukrenilo, nam do danes še ni znano. Omenimo naj le še to, da je stranka uročila uloge v slovenskem jeziku pisane, pa je prejela nemški odgovor.

Iz učiteljskih krogov 29. januarja. [Izv. dop.] Veliko črnih poteklo je že iz učiteljskih peres, odkar moledujemo za zboljšanje plač. Marsikomu to že preseda, češ, ti učitelji so res nadležni. Kdor pa pozna razmere naše dežele, ta vé, da se mora učitelj posebno v nekaterih krajih trdo bojevati za vsakdanji kruh ter dobro pogledati slehern krajcar od vseh strani, predno ga izda, da preživi sebe in družino svojo. Minolo leto padle so naše prošnje na rodovita tla in iz srca smo hvaležni našim národnim zastopnikom, da so nam vsaj deloma povišali plače. Kakor čujemo, se je deželni šolski svet že posvetoval, kje in za koliko naj se zboljša naše gmotno stanje. Seveda, vsem se ni moglo ustreči, ker ni toliko denarja na razpolaganje. Nekaterniki se sicer nevoljno izražujejo ob novi uvrstitvi plač, češ, mi smo bolj potrebni, ko drugi. „Kocka je že padla“ in deželni šolski svet gotovo ne bode razveljavil svojih sklepov; da bi pa slavni deželni odbor ovrgel ukrepe zdanjega deželnega šolskega sveta, o tem tudi ni misliti. Čvetero in trirazredniški voditelji imajo pač več odgovornosti, kakor pa dvo- in jednorazredniški; vrhu tega so pa prve šole večinoma v mestih in trgih, kjer je navadno drag živež in še bolj draga stanovanj. In če bodo, kakor čujemo, nekateri drugi in tretji učitelji na onih večrazrednicah, kjer nima jo prostega stanovanja v prihodnje uvrščeni v II. plačilni razred s 600 gld., je to gotovo tudi popolnoma upravičeno. Le poskusiti je treba, kako se živi v nekaterih trgih po deželi s 500 gld. brez prostega stanovanja! Tudi gospod poslanec Šuklje stavlja je v predzadnjem zasedanji deželnega zbora posebno resolucijo, da bi se deželni šol. svet pri ureditvi plač, kolikor le mogoče, oziral na druge in tretje učiteljske moči večrazrednih šol. In to je imel prav. Poznam trg na deželi, kjer morajo učitelji plačevati po 150 gld. za stanovanje in sedaj pa računite, koliko še ostane od 500 gld. za druge potrebe! Zato naj ne bodo nevoljni dvorazredniški voditelji, če njim ni vsem sreča tako mila, da bi bili uvrščeni v II. plačilni razred; s 550 gld. in prostim stanovanjem se tudi že živi. Da so pa Ljubljanskim učiteljem nekoliko boljnjih služb odščipnili, to tudi ni taka krivica; saj dobodo vrhu plače še 100 gld. stanovine in to je tudi lep pomoček. Sploh se pa ni bati, da bi za Ljubljano mankalo dobrih prosilcev, naj bode služba s 600 ali pa s 500 gld. dotirana.

Nadjamo se, da nas bode deželni šolski svet kmalu obvestil ob ureditvi plač in potem se bomo s podvojenimi močmi posvetili svojemu poklicu ter seskazovali z vestnim spolnovanjem dolžnostij svojih hvaležne narodu, ki nam je pomogel do boljšega kruha. *)

*) Dasi se s tem dopisom ne strinjamo popolnoma, dali smo mu vendar prostora, da se čuje tudi zvon z druge strani. Uredn.

Tudi od nekod 30. januarja [Izv. dop.] V 15. št. z dne 20. januarja l. l. oglašil se je zopet v „Slov.“ že krvavo pogrešani, sramožljivi gospod pod tajinstvenim zaglavjem „od nekod“.

Mi mislimo, da ne grešimo, dasi si nezmotljivosti ne prisvajamo, ako stržemo g. dopisniku „spako“ z obraza, in prav nič nismo mi krivi, ako se nam pokaže znan obraz z Vipavske „višave“. Ta gospod je po „Slovenci“ že često „ongavil“, priučil se je torej „ongavljenja“, in zato mu ne moremo v prevelik greh šteti, ako sedaj zopet „ongavi“. „Preongavil“ se je srečno preko nekkih izrazov in mislij, ki označujejo ne le njegovo mišljenje, nego tudi njegovo estetično čutenje, preko „ongavljenja“ ob ljudskem popisu, do pravega v „ongavljenje“ prikritega namena. Glede ko-

misarjev za ljudski popis moramo omeniti, da je vlada povsem pravo ukrenila, ako je za ta posel baš narodno naše učiteljstvo odbrala. Ljudski popis zahteva — žrtve, ki jo morajo narodi prinašati. Ta žrtev pa ni nikakor tako ogromna, kakor jo „Slov.“ g. dopisnik slika. In da bi tudi bila, gospod „Slov.“ dopisnik bi je niti ne omenjal, da so učitelji komisarji — njegovi duševni tlačani. Vlada mora komisarje imeti; kje jih toliko vzeti, da bi v tesno odmerjenem časi ogromen posel opravili. Naravno je, da se je seglo po učiteljih. Ti so posel najprej, najboljše in najceneje opravili. Šolski pouk bil je res nekoliko dnij zanemarjen, — pridobili smo pa na drugi strani. Šola trpela je v vseh občinah, razven jedne, le po par dnij. V tisti jedni občini je pa učitelj vaš „oproda“. In ako si je ta vaš „oproda“ dovolil vzprejemati komisarijat za druge občine, ki imajo učitelje pripravne in radovoljne za ta posel, pada krivda le na Vas, ker ga še niste dovolj obrusili. Da je pravo, da je vlada baš učitelje za ta posel odbrala, služi nam v dokaz tole: v neki občini, ki ječi pod vašim uplivom in se je na sramoto slovenskemu imenu z vsemi štirimi branila narodnega društva, ni hotel učitelj vzprejeti od glavarstva ponujenega mu komisarijata. Vlada pomagala si je kakor je vedela in znala, ter poverila opravilo nekemu gospodu, ki ni slovensčine v pisavi zmožen. Tako je prišlo, da se je vršil ljudski popis na Gočah — tako je ime tej imenitni občini, ki nema toliko narodne časti v sebi, da bi si bila to zabranila! — v blaženi nemščini. Horribile dictu — a, žal, resnično. Kaj rečete k temu? Kaj je večje zlo: da učitelj par dni ne poučuje, ali pa, da se vrši v korenito slovenskem kraji popis nemški? Da so vsi učitelji komisarijat odklonili, doživeli bi bili, da bi se večina vipavskih občin z nemški pisanimi polami prezentovala, česar bi se menda tudi „Slov. g.“ dopisnik z nami vred sramoval, ka-li?

Konečno „ongavi“ nekaj ob razpisih učiteljskih služeb, seveda na Vipavskem. Tu bi lahko poklicali g. dopisniku tudi mi dogodek iz nedavne časa v spomin, da bi ga malo „krcnili“, česar pa za sedaj ne storimo, da ne bomo preobširni. Zavrtni pa ga moramo najodločnejše glede zdnjega „še jednega“ dogodka pri razpisu učiteljske službe — bodimo odkriti — v Št. Vidu pri Vipavi. Mi nočemo nikogar žaliti, izjaviti pa moramo, da bi g. dopisnik nič ne „ongavil“, da je dobil to učiteljsko mesto kak njegov ljubljenec. Ker je pa dež. šolski svet, ki svoje zaslužne ljudi gotovo boljše pozna, nego li „Slov.“ g. dopisnik, in ki denarja za selitev zastonj ne izdaja, poslal na to mesto drugega moža, užaljen je on gotovo v dno srca. Mi pa ne!

Iz Zatiškega sodnega okraja 27. jan. (Ljudsko štetje. Volkovi.) Ljudsko štetje se v nas, kakor drugod vrši in završuje po raznih v to svrhu po c. kr. okrajnem glavarstvu v Litiji določenih — oziroma pooblaščenih štetvinih komisarijih, kateri ljudstvo popisujejo, — nekateri z večjo, drugi zopet z manjšo spretnostjo. Vender gre vse še precej v navadnem tiru.

Namen dopisu je le ta: obelodaniti, da dotični komisarji v nemško-slovenske golice — dosledno upisujejo jedino le v nemščini.

Nehoté se človeku uriva misel — mar je slovenski tekst na golicah le za kako „parado“; ker se v slovensčini v čisto slovenskem okraji ne upisuje?

Čemu je torej ministerstvo oziroma oblastvo, katero je dalo nemško-slovenske golice tiskati, če se po slovenskih krajih ne rabijo namenu primerno, t. j. da se v nje ne piše slovenski, — kar bi se gotovo in dosledno za trdno pričakovati smelo!

Mari je pogled v tako nemško izpolnjene golice našemu oratarju mogoč, da še nemščine ne ume? Nikakor ne! Gotovo pa vsaki stranki pristoja pogled v napisano štetvino polo, da se osvedočiti more, je li gosp. komisar vse pravo upisal ali ne?

Pri obstoječem popisovanji je to — naravnost nemogoče!

Torej zakaj bi se dotične golice vendar slovenski ne izpolnjevale? Kdo je temu kriv?

Poizvedel sem, da je gg. štetvinim komisarjem naročeno po političnem komisarji oziroma praktikanu g. Ecklu iz Litije, da naj vse v nemščini upisujejo. Torej iz Litije, kjer je naše c. kr. okr.

glavarstvo — menda veje ali piše ta nepotrebna nemška sapa!

Pri nas je prav ostra zima, živali na prostem veliko pomanjkanje trpe in se močno približujejo človeškim stanovanščim.

Pretekli teden, kakor ljudje pripovedujejo so se tudi volkovi pokazali. Tako se sliši povedati, da so videli volka v Čšnjicah; jednako se širi tudi glas, da so ljudje tudi v Priskovem opazovali to zver. Ω

Vilharjeva svečanost v Gospiči.

Čenjenim čitateljem „Slovenskega Naroda“ poznato je, da je dne 14. t. m. slavil slavni naš skladatelj Fran Serafin Vilhar petindvajsetletnico svojega glasbeno-književnega delovanja. Ker je jubilat kapelnik v Gospiči, priredilo je pjevačko-glasbeno društvo „Velebit“ svečan koncert v proslavo svojega zborovodje.

Nam Ličanom je osobito milo, da živi v naši sredi mož, ki si je postavil geslo: duševno združnje Hrvatov z brati Slovenci, in da v kršni Liki, pod sivoglavim Velebitom slavi 25letnico svojega plemenitega in uzvišenega delovanja.

Prirjeni slavnostni koncert, na katerem so se izvajale jublanta najodbranije skladbe, bil je slavje v pravem pomenu besede. V društveni dvorani zbralo se je ta večer najodličnejše občinstvo našega mesta; zbrali so se jublantovi prijatelji in znanci, da povišajo slavo njegovo; zbralo se je v obče vse, kar ima srce za domačo pesem, za domačo umetnost.

Ko so se za koncert delale ogromne priprave, pričakoval se je z veliko napetostjo in vsakdo se je nadejal, da bode sijajen. Ta nada nas ni prevarila in ne more se reči, katera točka obilnega in krasnega programa je bila lepša. Ipak mislimo, da sta bila najzanimivejša dva velika zbor, pevana po načinu znamenitega Rusa Slavjanskega. V rečenih zborih sodelovalo je okolu 70 ženskih, deških in moških grl in bila je prava milina, gledati to čarobno sliko in slušati vilinske glasove.

Ko je jubilat stopil pred ta imponentni zbor, ki je plod neumornega njegovega truda, bil je burnim oduševljenjem pozdravljen: „Živio Vilhar! Živio svečar!“ orilo se je po dvorani izza vsake točke i kadarkoli se je jubilat pokazal mej občinstvom. Grandiozni moški zbor, v katerem so krasne Gregorčičeve besede karakteristično in veličastno glasbo opremljene, završil je divotni ta koncert, ki bi bil tudi v največjem mestu vzbudil senzacijo.

Po koncertu prečitale so se mnogobrojne pismene in brzoglavne čestitke, ki so došle jublantu. Bile so nastopne:

- Dunaj. — Akademičko društvo „Slovenija“.
- Dunaj. — Slovansko pevsko društvo na Dunaji. Bouchal, predsednik.
- Dunaj. — „Zvonimir“ na Dunaji.
- Dunaj. — Dušan Mangjer.
- Belovar. — Dr. Homotarič.
- Brno. — Ivan Hribar.
- Bakar. — Dittrich i Hajek.
- Djakovo. — Strossmayer.
- Erceg-Novi. — Kapelnik Gabriel Šebek.
- Gorica. — Josipina Premrov-Vilhar.
- Gorica. — Goriške žitavnica in Sokol. Šantelj, predsednik; Klavžar, starosta.
- Gorica. — Čitalnica v Gorici.
- Gorica. — Simon Gregorčič.
- Gradac. — Milan Orljenjak.
- Karlovac. — Pokupski Sokol.
- Karlovac. — Prvo hrvatsko pjevačko društvo „Zora“. Vilim Reimer, predsednik.
- Karlovac. — Profesor Mijo Vamberger.
- Karlovac. — Slavoljub Ritonia.
- Knin. — Otokar a Ivanka Bouček.
- Knin. — Ivo Karabaič.
- Kotor. — Jovan Sundečić.
- Kozana. — Hrabroslav Volarič.
- Ljubljana. — Franjo Gerbič.
- Ljubljana. — Sokol Ljubljanski.
- Ljubljana. — Dramatično društvo.
- Ljubljana. — Holz i Meden.
- Ljubljana. — Glasbena Matica.
- Ljubljana. — Dr. Hinko Dolenčevi.
- Ljubljana. — Prof. Simon Rutar.
- Ljubljana. — Pevsko društvo „Slavec“. Valentinčič, predsednik.
- Ljubljana. — Antou Funtek.
- Ljubljana. — Uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Ljubljana. — Vojteh Valenta.
 Ljubljana. — Šišenska Čitalnica. Drnik.
 Ljubljana. — Čitalnica Ljubljanska. Dr.
 Bleiweis.
 Ljubljana. — Josip Noll.
 Ljubljana. — Vilhar iz Prezida.
 Lukovica. — Janko Kersnik.
 Makarska. — Pjevačko društvo „Gusle“.
 Nikola Alačević, podpredsjednik; Ante Majstrovic, tajnik.
 Maribor. — Mariborske Slovenke.
 Mostar. — Narodno pjevačko društvo v Mostaru.
 Pisek. — Profesor Pich.
 Praga. — I. I. Piherta.
 Praga. — Redakce „Dalibora“.
 Ptuj. — Slovensko pevsko društvo.
 Rakek. — Župnik Podboj.
 Rakek. — Čitalnica Planinska.
 Rieka. — Profesor Rafo Kariolič.
 Samobor. — Pjevačko društvo „Jeka“.
 Vanjek.
 Sisak. — Hrvatsko pjevačko društvo „Danica“.
 Senj. — Juraj Posilović.
 Sv. Petar. — Ferdinand Špilar ml.
 Spljet. — Mihaljevič, predsjednik „Slavjanskoga Napredka“.
 Spljet. — Dr. Bulat.
 Spljet. — Ivan Kukoč.
 Virovitica. — Pjevačko društvo „Rodoljub“.
 Virovitica. — Društvo za promicanje glasbe.
 Zadar. — Prof. Spasoje Albanesi.
 Zagreb. — Dr. Celestin.
 Zagreb. — Društvo „Vienac“.
 Zagreb. — Društvo „Kolo“. Predsjednik Arnold, tajnik Gabrič.
 Zagreb. — Odbor „Sloge“.
 Zagreb. — Vladislav vitez Čuculič.

Po prečitani telegramov stopi na oder predsednik društva „Velibit“, čestita v oduševljenih besedah jubilaru in naposled pozove slušateljstvo, da ž njim vred zakliče: „Živio nam premili svečar Franjo Serafin Vilhar!“

Gromoviti živioklici zaorili so po dvorani in več minut je trajalo, da so se polegali in da je na oder stopil jubilar sam, ki se je v najsrčnejših besedah zahvalil občinstvu in naposled zaklical: „Bože svemuguči uzdrži i blagoslovi bratsku slogu i duševnu uzajamnost slovenskoga i hrvatskoga naroda!“ Ta klic izzval je burno pritrjevanje in gromovite kliče „Živio Vilhar“.

Opomba uredništva: Zaradi prostora morali smo, žal, krajšati obširni dopis in telegrame, iz katerih je razvidno, kako velečastno so slavili našega slavnega rojaka, ki sluje že po vsem muzikalnem svetu in katerega je eden čestilcev njegovih nazval slovenskim Dvořakom.

Domače stvari.

† Matej Pirc, trgovec in posestnik v Kranji ter odlični rodoljub, umrl je danes po noči v Kranji. Ranjki se je rodil l. 1824 v Kranji iz stare kranjske obitelji. Dovišil je svoje študije na rudniški akademiji v Šemnici na Ogeškem ter bil potem praktikant pri ces. rudniku v Idriji, kasneje pa samostojni ravnatelj rudnika v Škofjem. Leta 1860. preselil se je v Kranj ter prevzel dom in obrt svojih starišev. Njegovo naobražanje mu je pomagalo platnarsko domačo obrt kranjskega in loškega okraja na korist kmetskemu prebivalstvu silno pospešiti in tvrdka Pirčeva je glede platnarskih izdelkov in pristnega barvanja na najboljšem glasu dalje na jug. Ko je prišel v Kranj, ustopil je takoj v narodno gibanje, bil je soustanovnik Kranjske čitalnice, njen prvi predsednik in potem odbornik nad 25 let. Bil je tudi narodni kandidat za deželni zbor proti Höfernu, a je pri takratnih razmerah v naših mestih podlegel. Kot bivši župan Kranjskega mesta se je vedno trudil delovati v naprednem zmislu. Ranjki je bil jeklen značaj, neupogljiv v svojih nazorih ter veskdar vnet za gmoten in naroden napredok slovenskega naroda; bil je tudi soustanovnik gasilnega društva, čegar častni član je sedaj in mnogoletni predsednik kmetijske podružnice, in slul je po vsem Gorénjskem za umnega kmetovalca. Na njegovih gomili žaluje mnogobrojna a v čistem narodnem duhu vzgojena obitelj. Večen mu spomin!

— („Slovensko društvo“.) Opozarjamo še jedenkrat vse domoljube Ljubljanske in one iz bližnje okolice, da se obilno udeležijo osnovalnega shoda „Slovenskega društva“, ki bode v ponedeljek (svečnice dan) 2. februarja zjutraj ob 11. uri v dvorani Ljubljanske čitalnice.

— (Slovensko gledališče.) V ponedeljek (svečnice dan) 2. februarja predstavljala se bode zopet šaljiva igra s petjem „Čevljar baron“, ki se je zadnjič tako dobro obnesla. Gosp. Jenič in moški pevski zbor sodelujejo iz posebne prijaznosti. Brez dvoma bode gledališče zopet prav polno, ker mnogo jih zadnjič ni moglo več dobiti ustopnic. Cene so navadne. Ustopnice dobivajo se pri čitalniškem kustosu.

— (Za družbo sv. Cirila in Metoda) nabralo se je pri občnem zboru Kamniške čitalnice 7. gld. 77 kr., za kar se podružnični odbor darovateljem prav toplo zahvaljuje. Podružnični odbor sklenil je v svoji seji dne 27. t. m., da priredi v postu na korist družbi dramatično predstavo v čitalniških prostorih. Več o tem drugi pot.

— (Imenovanje.) Za trirazredno deško mestno šolo v Ljubljani sta imenovana, in sicer za drugega učitelja dosedanji učitelj na tej šoli gospod Anton Maier, za tretjega učitelja g. Josip Janovsky, učitelj v Št. Vidu nad Ljubljano.

— (Za trgovski ples.) ki bode dne 7. t. m. v kazinski dvorani, so vabila že razposlana. Ker je zanimanje in zglašanje za ta ples jako živahno, nadejati se je, da bode tudi letos odpala znatna vsota za zaklad trgovskega bolniškega in podpornega zaklada. Ustopnice dobivajo se v prodajalnicah gg. Karola Karingerja in Karola Tilla. Gospodje oziroma obitelji, ki po pomoti neso dobili nobenega vabila, naj blagovolé javiti naslove svoje pri omenjenih tvrdkah.

— (Vstopnice za maskerado Ljubljanskega „Sokola“) bodo se začele izdajati bodoči teden, kakor hitro dovrši „Narodna tiskarna“ delo. Izvedene bodo v barvotisku po treh klišé, katere je izvršila znana tvrdka Angerer na Dunaji po načrtu, ki ga je risal profesor na tukajšnji obrtni šoli g. Vesel. Predstavljajo v humoristični obliki prav izvrstno izraženo neko veliko narodno vprašanje, ki zanima posebno ljubljanske kroge. Priznati je, da bodo letošnje vstopnice gledé dobre ideje, kakor tudi gledé izborne izvršitve gotovo našle splošno priznanje. Naj občinstvo prav marljivo povprašuje po njih.

— (Vabilo na zadružni zbor čevljarske zadruga), ki se bode vršil v nedeljo dne 15. februarja 1891. l. ob 2. uri popoldne v mestni dvorani Ljubljanski po sledečim vsopred: 1. Nagovor načelnikov. 2. Letno poročilo. 3. Polaganje letnega računa. 4. Proračun za 1891. leto. 5. Posvetovanja in ukrepi o letni dokladi zadružnih članov. 6. Predlog o predruženju § 10. točka a) zadružnih pravil. 7. Volitev 2 odbornikov in 1 namestnika v načelnništvo. 8. Posamezni predlogi.

— (K ljudskemu štetju.) Iz Kranja se nam piše: Tukajšnji gostilničar g. Jos. Suschnik in pri njemu službujoča natakarica upisala sta za občevalni jezik nemščino; soproga taistega in kuharica zapisali sta kot občevalni jezik slovensščino. Kdor tedaj želi nemški piti in slovenski jesti, svetujemo mu obiskati to gostilno.

— (Mesto Idrija) ima po ljudskem štetju 439 hiš in 4910 prebivalcev.

— („Slovenskega pevskega društva odbor na Ptuj“) prosi svoje izvršujoče člane, da mu ali po poverjenikih društva ali pa sami naznanijo, kateri glas pojó. Razpošiljale bodo se namreč v kratkem note zadnjih dveh pesmij za letošnji koncert, in ob tej priliki popravi se lahko, kar bi se ne bilo pri prvi pošiljavi prav ukrenilo. Posamič stanujoči člani dobe sedaj vse note svojega glasu, katerega naj nam naznanijo; — poverjeniki pa, kateri so zadnje pošiljatev not prejeli, prejmejo isto število glasov, kakor prej, ako ne izrazijo glede na to posebnih želj.

— (S Koroškega.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Janž in okolico v Rožni dolini bode imela letni občni zbor na svečnico 2 febr. isto tako podružnica za slov. Ziljsko dolino in faro Vrata. Osnovni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Libeliče in okolico bode 8. febr. v Potočah. — Hranilnica in posojilnica v Glinjah ima letni zbor 2. febr. na Trati, istotako Bekštanjska posojilnica v Ločah. Posojilnica in hranilnica za Sinčoves bode dne 10. februarja.

— (Kat. polit. društvo v Slatini) ima svoj letni občni zbor v prostorih g. F. Ogrizka pri sv. Križi na Svečnice dan popoldne.

— (Akademičnemu društvu „Triglav“ v Gradci) blagovolili so tekom letošnjega akademskega leta poslati podpore naslednji gospodje: gimnazijalni ravnatelj v p. Bradaška 2 gld.; dr. Firbas v Brežicah 5 gld.; dr. Fr. Jurtela 5 gld.; major Komel pl. Sočeban 1 gld.; drd. iur. Podobnik 10 gld.; Premru, c. in kr. voj. duhovnik, 5 gld.; dr. Karol Slanec 5 gld.; Wretschko, trgovec v Gradci, 5 gld. Bodi jim zato najprisrčnija zahvala. Obrčamo pa se na tem mestu tudi do drugih slovenskih rodoljubov, da bi se spomnili „Triglava“, domačega društva na tujih tleh, ločenega od svoje domovine. Vsakdo, kateremu je količkaj znano velikomeško življenje, spoznal bode tudi veliko važnost, ki jo imajo dijaška društva, da so ona zares močna vez, ki varujejo dijaka, da se ne zgubi svojemu poklicu in narodu ter utopi v valovih tujega življa; a pri vsem tem le prerad prezré, koliko potrebuje društvo, ako hoče doseči svoj smoter, posebno gmotne podpore: mesečni doneski, ki jih velika večina le s težavo žrtvuje, komaj zadostujejo, da se pokrijejo navadni, najpotrebnejši stroški. Kje pa so druge potrebe, katere ima in tudi mora imeti akademično društvo, v katerem se naj vadi in pripravlja dijak za javno delovanje, ki ga čaka svoje dni v domovini? S tem, da ga preskrbi z domačimi časniki in drugim potrebnim berilom, še društvo svoje naloge nikakor ni rešilo; ono ga naj upelja tudi v življenje, da je spoznava s svojimi očmi in utrdi svoj značaj po svoji skušnji, svoji razsodbi: in kaj je za to prvi pogoj, pač ni treba še posebej poudarjati? In da iščemo v to svrhu najprej pomoči pri svojih bratih v domovini, nam tudi nikdo ne bode zameril. Svojim dozdanjim podpornikom pa kličemo naudušeno: Živio!

— (Odbor za zgradbo Kačičevega spomenika v Zagrebu) se je osnoval te dni, ter bode takoj pričel s subskripcijo za to delo, katero bode izvršil slavni kipar Rendič. Predsednik temu odboru je mestni podnačelnik Stankovič.

— (Zaveza hrvatskih pevskih društev.) Kakor smo že naznanili, bode na Svečnice dan v Zagrebu shod zastopnikov pevskih društev, da se zopet v življenje skliče zaveza pevskih društev. Na dnevnem redu je tudi pogovor o velikem pevskem shodu; ki naj bi se sklical to leto ob priliki jubilarne razstave.

— (Spomenik Ljudevitu Gaju.) V Krapini rojstnem njegovem kraju postavil se bode doprsni kip Ljudevita Gaja, in sicer na velikem trgu. Kip je izdelal hrvatski umetelnik Rendič. Tudi rojstno hišo, kjer se je rodil preporoditelj hrvatskega naroda, se hoče kupiti, da ostane last naroda. V to svrhu naj bi se nabirali doneski po vsej deželi.

— (Narodna čitalnica z Viča in Glinca) vabi na društveno besedo s plesom, katero priredi v nedeljo, dne 1. svečana 1891 v prostorih gospoda Šušteršiča na Glincah. Iz posebne prijaznosti sodeluje oddelek dramatičnega društva, in oddelek Ljubljanskih gg. pevcev. Vspored: 1. Godba. 2. Petje. 3. Godba. 4. Dramatična predstava: „Ponesrečena glavna skušnja“, priredil I. Borštnik. 5. Godba. 6. Petje. 7. Godba. Ples. Začetek točno ob 8. uri. Ustopnina za neude 40 kr., za ude 20 kr.

— („Narodna čitalnica“ v Kamniku) priredi veselico v ponedeljek dne 2. svečana 1891 leta v spomin Valentina Vodnika. Vspored: Prvikrat: 1. „Putifarjeva žena“. Veseloigra v jednom dejanji. Poslovenil Vinko. 2. Ples. Ustopnina navadna. — Začetek ob 7. uri. K tej veselici najuljudneje vabi odbor.

— (Slov. bralno društvo v Kranji) priredi pustno nedeljo v svojih prostorih „maskarado“. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina maskovanim članom 30 kr., nemaskovanim 50 kr. za osebo; nečlanom maskovanim 50 kr., nemaskovanim 70 kr. za osebo. — Maskovani člani in nečlani morajo si oskrbeti ustopnice, ki se dobe pri odborniku gosp. Viktorji Omersi. — Nemaskovani plačajo ustopnino pri blagajni. Tudi se bodo dobivala pri blagajni šaljiva znamenja. Obče demaskovanje o polnoci. — K obilni udeležbi vabi uljudno. Odbor.

— (Veselični odsek Tržaškega podpornega in bralnega društva) vabi na plesni venček, kateri bode v soboto dne 7. februarja t. l. v prostorih dvorane „Tersicore“ (via Chiozza št. 5). Ples začne ob 10. uri zvečer in traja do 5. zjutraj.

Mej odmorom bode zrebanje za tri primerna darila. Vsak udeležnik plesa dobi pri kupovanju ustopnice tudi jedno številko, s katero igra na ta darila. Ustopnica velja 50 nč. za osebo. Ustopnice se prodajajo v uradni družbi (ulica Caserma 13, I. n.) in po večini v to pooblaščenih oseb, kakor tudi na večer plesa pri ustupu k plesu.

(Mariborska čitalnica) priredi „Vodrikovo svečanost“ v prid družbe sv. Cirila in Metoda na svečnice dan, dne 8. febr. pa ples v kostumih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Belgrad 30. januarja. Mej regentstvom in ministri vrše se dogovori, da bi kabinet umaknil svojo ostavko. Pogovori utejajo biti uspešni.

Peterburg 30. januarja. Carjev drugi sin, veliki knez Jurij, padel nedavno na oklopnici „Pamjat Azova“ z vršela (Mastkorb) in se poškodoval na kolku, zaradi tega prestolonaslednika pri izletih na indijskem ozemlju ne more spremljati. Poškodovanje ni opasno. — Zdravje veleposlaniku grofu Wolkensteinu se boljša. Nadeja se, da bode do prihoda nadvojvode Frana Ferdinanda popolnoma okreval in se že bavi s pripravami za obed nadvojvodu na čast.

Rim 30. januarja. Iz Tripolisa se brzojavlja, da so francoski vojaki prodrli do turških vasij Nezen, Nelout in Etovamet ter ondu ostali izjavljajoč, da je ondu meja mej Tunisom in Tripolisom. V današnji zbornični seji se je o tem dogodku interpelovalo.

Dijon 30. januarja. Na kolodvoru v Beaune-u trčil je ekspresni vlak s tovornim vlakom. Sprevodnik tovornega vlaka smrtno ranjen. Več vagonov razbitih.

Madrid 30. januarja. Pri volitvah v Gallegos-Arganano bili so nemiri, pri katerih so kmetje ustrelili tri osebe, ki so bile nasprotne vladnim kandidatom.

Monakovo 31. januarja. Cesaričinja vdova Štefanija ob 6^{3/4} zjutraj za tri dni semkaj došla. Na kolodvoru vsprejela jo je princ Leopold in sproga njegova.

Rim 31. januarja. Kardinal Cristofori umrl. V prihodnjem konzistoriju naznanil bode papež imenovanje škofa namestnika latinskemu patrijarhu v Jeruzalemu in imenoval škofa za mesto apostolskega zastopnika v Perziji.

Madrid 31. januarja. Kraljica regentinja popolnoma zdrava in vsprejela danes izvestje ministerskega predsednika.

Razne vesti.

* (Umrligorski kardinal Simor) zapustil je premoženje kakih pet milijonov goldinarjev. On ima tri sestre, katere bodo dobile jeden del tega imetka.

* (Prestop na pravoslavje.) Govori se, da bode grška kraljica Sofija, sestra nemškega cesarja skoraj prestopila na grško-izhodno vero. Tudi kneginja Margareta, mlajša sestra cesarjeva, imela bi prestopiti na pravoslavje, ter se zaročiti z ruskim carjevičem.

* (Nemški cesar kot reformator gledališč) Mladi nemški cesar Viljem ne zanima se samo z reformami na socialnem in pedagogičnem polju, nego se je lotil tudi gledališč. Nedavno je izdal odredbo, s katero se uničujejo vse vstopnice, katere so zastoj izdajali mladi umetniki ljudem v to svrhu, da se jim aplaudira. Na ta način so nekateri umetniki brez posebnega nadarjenja došli do slave. Zdej jim bode to težje. Kakor se vidi, hoče biti nemški cesar reformator v vsem, celo pri gledaliških biljetih.

* (Beligrad.) glavno mesto kraljevine Srbske, ima po najnovem ljudskem štetju z vojaštvom vred 57.485 prebivalcev.

* (Spomenik Jeanu Nicotu.) Francozi nameravajo postaviti spomenik možu, ki je prvi donesl k njim tobak iz Amerike. On je državi donesl ogromno korist, ker je davek od tobaka donesl mnogo novcev in še danes donša ogromne vsote.

* (Volkovi v Dalmaciji.) Tudi v južni Dalmaciji je mnogo volkov, ki se prikazujejo v raznih krajih, ter napadajo črede.

* (Anarhist v vojašnici.) V Montpellieru obsodilo je vojno sodišče necega vojaka na jednoletno ječo, ker je hotel vojašnico v Aniane z naboji pušk razpršiti v zrak. Izrekel je pri obravnavi, da je anarhist, ter da neče biti vojak, ker vojna je le umor na debelo; on ne črti Prusijanov, ker so ljudje, kakor drugi, torej njegovi bratje.

Ljubljanski ZVON

prinaša v 2. zvezku nastopno vsebino: 1. Stébor: Pevčev zagovor. — 2. A. Funtek: V spominski knjigi. — 3. y.: Šopku. — 4. Dr. Nevšekdo: 4000. Povest. — 5. Jožef Rakež: Nos. — 6. Dr. M. Murko: Fr. Prešern. — 7. T. Br.: Ne očitaj! — 8. Mária: Na obali. Novela. — 9. Bistrán: Spomin mrličev. — 10. Igo Kaš: Črtice iz južne Dalmacije: Ercegnovi in dolnje Krivošije. — 11. Podgoričan: Naši vaščanje. — 12. Gr. Novák: Utrinki. — 13. S. Rutar: Vodne razmere na Notranjskem. (Dalje) — 14. V. Bežek: Slovniški razgovori. (Dalje) — 15. S. R.: Odkod ima Šiška svoje ime. — 16. Fr. Levce: „Kje so moje rožice?“ — 17. Listek: „Matica Slovenska.“ — „Ropotnikov koledar za slovenske učitelje, 1891.“ — „Božič pridnim otrokom.“ — Obča bibliografija. — „Brivec.“ — Nova tiskarna. — Slovenske učne knjige za ljudske, obrtne in srednje šole. — Slovensko gledališče. — Književnost hrvaška. — Muzej za Bosno in Hercegovino. — Spomenik Dobrovškemu. — Anton Dvořak. — Henrik Sienkiewicz. — „Balkanska carica.“ — Umrša pisatelja slovanska. — Srbsko gledališče. — Nova ruska opera. — Listnica. — Popravki.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrta leta 1 gld. 15 kr.

Signuren zdravilen uspeh. Vsem, katere vsled zapretja ali slabega prebavljenja napenja, tišči, jih glava boli, ki nimajo slastij do jedij in ali jim je drugače slabo pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gld. — Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (4 1)

Zahvala.

Prigodom svoje petindvajsetletne prejel sem od vseh stracij toliko pisemenih in brzojavnih srčnih čestitk, da mi z najboljšo voljo ni mogoče na vsako posebej zahvaliti se. Bodi mi tedaj dovoljeno, tem potom najprejčnejše in najiskrenejše blagodariti vsem slavnim društvom in vsem uglednikom, ki so me počastili svojim pozdravom ter vsem milim prijateljem, ki so se mene tem povodom bratski spomnili. Osobito se zahvaljujem slavnemu pevsko-glasbenemu društvu „Veleditu“ za prirejenje in dičnemu gospojinskemu zboru za sodelovanje pri slavaostnem koncertu. Gospič, dne 18. januarja 1891.

F. S. Vilhar.

Zaradi praznika (Svečnice) izide prihodnji list v torek dne 3. februarja 1891.

Tuji:

30. januarja.

Pri **Matič:** Pollak s soprogo iz Londona. — Hibo iz Schluckenaua. — Grünberg, Mendel, Arlt, Rebitsch, Blas, Perles, Mayer, Hönigsberg, C.ber, Stögerer z Dunaja.

Pri **Sionu:** Kretschmer, Tausig, Grader, Epstein, Schopper, Bauer z Dunaja. — Baron pl. Kleinburg iz Celovca. — Toč iz Budimpešte. — Heyrowsky iz Celovca. Selenag iz Grada.

Pri **avstrijskem cesarji:** Arrigler iz Kamnika. Alešovec iz Opatije.

Pri **bavarskem dvoru:** Kukla iz Belovara.

Pri **južnem kolodvoru:** Alman iz Grada. — Gobitschek z Dunaja. — Richtig z materio iz Trsta.

Umrlj so v Ljubljani:

29. januarja: Rozalija Jenček, dacarjeva hči, 10 mes., Rimska cesta št. 10, za hripo.

31. januarja: Karol Frece, krojačeva hči, 7 mes., Poljanski nasip št. 48, za plučnico.

V deželni bolnici:

30. januarja: Jožef Zdražba, gostač, 71 let, vsled zmerzenja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
30. jan.	7. zjutraj	746.4 mm.	-14.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	746.3 mm.	-8.4° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	747.6 mm.	-12.6° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura -11.9°, za 10.6° pod normalom

Dunajska borza

dne 31. januarja t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	91.65	91.65
Srebrna renta	91.70	91.70
Zlata renta	108.70	108.70
5% marcna renta	102.20	102.20
Akcije narodne banke	999	999
Kreditne akcije	307.75	307
London	114	113.90
Srebro	—	—
Napol.	9.04 1/2	9.03
C. kr. cekini	40	5.40
Nemške marke	56.05	56.02 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	25 gld.	131 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	104	30
Ogerska papirna renta 5%	100	80
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100	113
Kreditne srečke	100 gld.	181
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	165
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	218

Priporočilo.

Usojam si najiskrenejše priporočati svojo

službeno posredovalnico

na novo otvoreno na

Sv. Petra cesti št. 12

z zagotovilo, da bodem častnim naročilom najsolidnejše postregla.

Z velespoštovanjem

Katarina Egy.

VIZITNICE

priporočam

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Št. 1572.

RAZGLAS.

Visoko c. kr. deželno predsedstvo v Ljubljani določilo je na podlagi Najvišjega patenta z dne 23. t. m., s katerim so razpisane splošne nove volitve državnih poslancev, za volitve poslancev mest in trgov dan 5. marca t. l.

Z ozirom na § 25. zakona z dne 2. aprila 1873 drž. zak. št. 41 se torej javno naznanja, da je imenik volilcev za volitev enega državnega poslanca, ki ga bo voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani, že sestavljen in bo razgrnjen od 3. do 10. februarja t. l. v pregled.

Ugovore zoper ta imenik vložiti je tukaj najpoznejše do zadnjega predločenega dneva t. j. do včetega 10. februarja t. l.

Volilne izkaznice poslale se bodo gospodom volilcem na dom, tisti pa, katerim bi se iz katerega koli vzroka izkaznice vsaj 24 ur pred volitvenim dnevom ne vročile, naj se zanje oglase pri podpisnem mestnem magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 28. januarja 1891.

Brnski

sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko sukno. — Palmerston gld. 5.50.

Sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko sukno. Mandarini v vseh barvah v zalogi, jako fine baže gld. 9.—

Sukneni ostanki

3-10 metra za vso zimsko obleko gld. 5.—

Loden

za lovske sukne 2 10 m. gld. 5.—

Sukneni ostanki

za cele hlače, progasti ali križasti, 1 ostanek velja gld. 3.50.

Svilneno

grebenasto sukno le najnovije v progii, 1 cele hlače gld. 6.—

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, financ, veteranskih društev in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789-15)

Bernhard Ticho

BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošilja se proti povzetju.

Uzorec pošiljajo se za stonj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorec le najnovije v bogati izbiri pošiljam na zahtevanje gosp. krojaškim mojstrom.

Vsak slovenski gospodar, ki še ni naročen na ilustriran gospodarski list „**Kmetovalec**“ s prilogo „**Vrtnar**“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani, katera mu določijo prvo številko brezplačno in iz katere more spredvideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (60-3)

Glasovir

v prav dobrem stanju, pripraven za učenje, proda po nizki ceni (50-3)
A. Rumpel, Emonska cesta št. 6.

Prodajalnica z mešanim blagom

na deželi
odda se pod ugodnimi pogoji.
Poizvedbe se prosijo pošiljati upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod „dobra trgovina“ (58-2)

Išče se gozdar.

Neozenjen in krepak gozdar, ki dobro zna pečati se z gozdno kulturo, se vsprejme. — Znanje nemškega in slovenskega jezika se zahteva.
Ponudbe v nemškem jeziku naj se pošljejo pod naslovom: **Gutsverwaltung Weixelstein (Unterkrain), Station Steinbrück, Südbahu.** (52-5)

J. GIONTINI

knjigarna in trgovina s papirjem v Ljubljani
priporoča:

Einleitung in die slavische Literaturgeschichte.

Akademische Vorlesungen, Studien und kritische Streifzüge von Dr. Gregor Krek.

To delo je ravnokar v 20 snopičih dovršeno in se dobiva snopič po 60 kr., ali vezano v 1 zvezek gld. 13.20.

Oesterr. ung. Monarchie: Kärnthen und Krain

v 16 snopičih po 30 kr. je sedaj dovršena v izvornih platnicah vezan gld. 6.40.

Album für Zitherfreunde.

Eine Auswahl von 72 der beliebtesten und schönsten südslavischen Volks- und Nationallieder.

60 strani močen. Cena gld. 1.80, po pošti gld. 1.90.

Tanz-Album (Wiener)

gld. 1.20, po pošti gld. 1.30.

Tanz-Album (steirisches)

gld. 1.20, po pošti gld. 1.30.

Dr. Koch, Verfahren Tuberculose zu heilen.

Cena gld. 1.—, po pošti gld. 1.05.

Dr. Koch, Heilung der Schwindsucht.

Cena 60 kr., po pošti 65 kr. (67)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (33-5)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevljarkega) mostu, I. nadstropje.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljajoče

domače sredstvo. (88-39)

Venka steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

M. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Posojilnica v Logatci

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

vabi častite družabnike k

OBCNEMU ZBORU

koji se bode vršil

dné 8. februvarja t. l. ob 3. uri popoldne

v Dolenjem Logatci, v hiši gospoda Mart. Petrič-a (Čevica št. 1).

DNEVNI RED:

1. Ravnateljstvo predloži računski sklep za l. 1890. in poroča o poslovanju;
2. Potrjenje letnega računa;
3. Razdelitev dobička;
4. Preosnovitev zadruge v zavod z neomejenim poroštvom in vsled tega potrebna prememba zadružnih pravil;
5. Volitev ravnateljstva in nadzorstva;
6. Razni predlogi.

Računski sklep

za III. upravno leto 1890.

Dohod		Denarni promet.		Razhod			
	gld.	kr.		gld.	kr.		
1	Gotovina v blagajni dne 1. januarija 1890	896	22	1	5% obresti zadružnikom za l. 1889.	421	34
2	Opravljeni deleži	929	—	2	Vložnikom vrnena hranilne vloge	6267	43
3	Ustoppina	120	50	3	Obresti hranilnih vlog	134	81
4	Hranilne vloge	30294	93	4	Posojila	31266	—
5	Vrnena posojila	6237	80	5	Vloženo pri denarnem zavodu	1000	—
6	Obresti posojil	3408	66	6	Vrmeno izposojilo denarnemu zavodu	1500	—
7	Donos za posebni rezervni fond	237	05	7	Obresti tega izposojila	95	23
8	Upravnina	237	06	8	Nagrada blagajniku za l. 1889.	150	—
9	Razni in prehodni zneski	24	94	9	Vrneni obresti posojil	87	01
				10	Neposredne in 2% pristojbine	19	20
				11	Davek z dokladami vred za l. 1889. in 1890.	59	27
				12	Upravni stroški	146	19
				13	Razni in prehodni zneski	67	68
				14	Gotovina dné 31. decembra 1890	1172	—
						42386	16

Stroški		Zguba in dobiček.		Dohodki			
	gld.	kr.		gld.	kr.		
1	Med letom izplačane obresti hranilnih vlog	134	81	1	Obresti posojil	3408	66
2	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog za l. 1890.	1518	09	2	Zaostale obresti	69	26
3	Za leto 1891. prejete obresti posojil	829	34	3	V letu 1889. za l. 1890. plačane obresti posojil	455	33
4	V letu 1889. zaostale obresti posojil	56	—	4	Obresti glavnice naložene pri denarnem zavodu	90	22
5	Obresti iz posojila	54	67	5	Upravnina	237	06
6	Vrneni obresti	87	01				
7	Upravni stroški	146	19				
8	Neposredne in 2% pristojbine	19	20				
9	Davek z dokladami vred za l. 1889. in l. 1890.	59	27				
10	10% odbitek pri vrednosti inventara	29	14				
11	Dobiček	1326	81				
						4260	53

Aktiva		Bilanca.		Pasiva			
	gld.	kr.		gld.	kr.		
1	Inventar	262	32	1	Glavni deleži (92 à 100 gld.)	11320	61
2	Posojila	62392	20	2	Opravljeni deleži (198 à 10 gld. 154 à 1 gld.)	49862	03
3	Zaostale obresti posojil	69	26	3	Hranilne vloge	1518	09
4	Glavnica naložena pri denarnem zavodu	2046	87	4	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	829	34
5	Obresti te glavnice za l. 1890.	90	22	5	V letu 1790. za l. 1891. prejete obresti posojil	17	59
6	Prehodni zneski	65	03	6	Neizplačane obresti zadružnih deležev za l. 1889.	551	—
7	Gotovina	1172	—	7	Splošni rezervni fond 1. jan. l. 1890. 430 gld. 50 kr.	672	43
				8	Vstopnina za rezervni fond l. 1890. 120 gld. 50 kr.	1326	81
				9	Posebni rezervni fond 1. jan. l. 1890. 435 gld. 38 kr.	66097	90
				10	Donos za posebni rezervni fond l. 1890. 237 gld. 05 kr.		
				11	Dobiček		
						66097	90

V Dolenjem Logatci, dné 15. januarija 1891.

Za ravnateljstvo:

Jos. Bruss l. r.,
ravnatelj.

Fran Arko l. r.,
blagajnik.

Josip Lapuch l. r.,
pregleonek.

Martin Petrič l. r.,
odbornik.

Ignac Gruntar l. r.,
odbornik.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerjala in v redu našla.
Za nadzorstvo:
Ivan Grudec

Mihael Gostiša l. r.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest o smrti našega preljubljenega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

MATEJA PIRC-A

trgovca in posestnika

ki je danes ob 2 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 67. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v ponedeljek dne 2. februarja ob 4. uri popoldne.

Maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji farni cerkvi. Predrazega ranjkega priporočamo v blag spomin in molitev.

V KRANJCI, dne 31. januarja 1891.

Katarina Pirc, roj. Hartl, soproga. — Karol, Gustav, Ciril, Metod Pirc, sinovi. — Ljudmila Verderber, roj. Pirc, Olga Pirc, hčeri. — Josip Verderber, zet. — Lucija Pirc, rojena Rodè, sinaha. — Ciril Pirc, vnuk. (69)

Št. 25343.

(70-1)

Razglas.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je sklenil in magistratu naročil, da je razpisati nasledna službinska mesta na novo organizovane občinske policijske straže:

1.) Službi **dveh stražniških vodij** z letno plačo 450 gld., stanarino 50 gld. in pravico do petletnih doklad po 20 gld.

2.) Službi **dveh detektivov** z letno plačo 450 gld., stanarino 50 gld. in pravico do petletnih doklad po 20 gld.

3.) Službe **deset stražnikov I. vrste** z letno plačo 400 gld., stanarino 40 gld. in pravico do petletnih doklad po 15 gld.

Te službe so vse **stalne**. Razpisane pa so poleg njih tudi še

4.) službe **štirindvajset stražnikov II. vrste**, katere so **ali stalne aličasne**. Stalno nameščen stražnik II. vrste ima pravico do letne plače 365 gld., do stanarine 40 gld. in do petletnih doklad po 10 gld. **Začasno** službujoč stražnik ima po 1 gld. mezde na dan.

Razen navedenih pripadnin gre **vsakemu** stražniku naturalna obleka in obutev, detektivoma pa po 50 gld. letnega pavšala za obleko.

Prošnje za te službe je vložiti pri podpisnem magistratu

do 28. februarja letos.

Prošnje, katera mora biti pravilno kolekovana z vsemi prilogami vred, spiši prosilec sam in ji prideni izkazila o starosti (krstni list), o trdnem zdravju, posebni sposobnosti za službo, znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu (šolska spričevala), pa o dozdanjem vedenji in službovanji oziroma poslovanji; vrhu tega bodi v prošnji povedano, je-li prosilec oženjen ali samec.

Dobro kvalifikovani bivši orožniki s potrebnimi svojstvi bi občini najbolj ugajali za stražniško službo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

28. dan januarja 1891.

Župan: Grasselli, l. r.

Br. 114.

(31-3)

Natječaj.

U smislu zaključka občinskega zastupstva od 15. decembra 1890 razpisuje se ovim natječaj za mjesto:

1. občinskega likvidatorja

koji se ima baviti likvidacijom prigrada občinskega zemljišta, sa godišnjom nagradom od forinta 600.— a. vr. i 5% od likvidacija faktično realizovanih; i za mjesto

2. občinskega zemljemerca

kojemu će biti zadaća izmjeriti i procjeniti občinska zemljišta prigradjena iza izmjerenja god. 1882. dotično u onih županijah, u kojih nije izmjerenje provedeno, sa godišnjom nagradom od forinta 600.— a. vr. i 5% od likvidnog dotičnog kapitala novo izmjerenih občinskih parcela.

Molitelji imadu podnesti svoje molbe podpisanomu glavarstvu

do 15. febrara 1891

i dokazati sve one prednosti, koje se zahtjevaju za takve službe: kao nauke, dosadanju praksu i. t. d.

Uredovni jezik ove občine jest hrvatski.

Glavarstvo občine Kastav

dne 15. jenara 1891.

Glavar: Munić s. r.

Društvena tiskarna v Celji.

Udano podpisani usojam si slavnemu občinstvu, cenjenim pisateljem in založnikom, trgovcem, podjetnikom in učiteljem i. t. d. svojo popolno novo, z vsemi modernimi pripravami založeno tiskarno toplo priporočati za napravo tiskovin vsake vrste. **Cene primerne.** Delo fino, okusno, po najnovjših uzorcih. Postrežba točna.

Ob jednem tudi vabim k nakupovanju **papirja, pisalnega orodja, mašnih knjig** i. t. d., vse po zelo nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

Dragotin Hribar

v Celji.

(36-3)

Štev. 1713.

(61-2)

Razglas.

V ponedeljek, 26. dan t. m., poginil je pri tukajšnjem konjaču domači, njemu v opazovanje izročeni pes, in sekcija je dokazala, **da je bil stekel.**

Vsled tega se na podlagi postave z dné 29. februarja 1880. leta, drž. zak. št. 35, **od današnjega dneva počeni**

trimesečni pasji kontumac

za celo mesto upelje in določa, da smejo psi v tem času le s trdno torbo, ki grizenje popolnem zabranjuje, okolu letati ali pa se morajo zunaj hiše voditi na vrvici.

Psi, ki bodo prosto brez torbe ali s torbo, napravljeno samo iz mehkega usnja, katera grizenja ne zabranjuje, okolu letali, bodo se polovili in pokončali, proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih postavnih določbah.

Ob jednem se omenja, da bode postavne varstvene naredbe za 4 kilometre daleč okolu mesta upeljalo c. kr. okrajno glavarstvo Ljubljansko.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 28. januarja 1891.

Županov namestnik: **Vončina l. r.**

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113. (612-14)

Nepresegljivo za zobe

je **I. salicilna ustna voda**

aromatična, upliva okrepevaljoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust **neprijetni duh**. — Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepevaljoče, ohranjuje zobe svetlobele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno **sveži** v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarnice in kemik poleg rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII, Josefstädterstrasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczy-ja, „pri Ra-deckiju“, III, Radetzkyplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovjšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

BENSDORP & Comp. v Amsterdamu

priporočajo svoj fini

(537-6)

holandski cacao-prašek

ki ima najizvrstnejši okus, je zjamčeno čist, lahko raztopljev in jako redilen. Prodajajo ga: Mihael Kastner, Peter Lassnik, M. E. Supan, H. L. Wenzel, J. Klauer, J. Perdan, Jeglič & Leskovic.

Zagotovljen obstanek! Gotov zaslužek!

Slednji pridni in spretni mož si lahko vsak dan 5 do 10 gl. solidno in pošteno zasluži, če prevzame agenturo tovarniške velike trgovine za izdelke, ki se v vsakem gospodinjstvu jako zahtevajo. **Krajni zastopniki** in agenti, ki lahko to službo opravijo tudi poleg svojega poklica, vsprejemajo se bodi **kjer koli**. — Pri dobri porabljivosti precej visoka mesečna plača in potne dne. — Ponudbe na: **J. Bouček, v Pragi, 69. II.** (68-1)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“ (pri Maliči) št. 23 in 24 — II. nadstropje. Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2. ure. Najnovejša iznajdba v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800-21)

Piccolijeva esenca za želodec,

priručna po lekarju PICCOLI-ju v Ljubljani, je želodec krepčujoča, telesno zaprtje in gliste odstranjujoča sredstvo; rabi se tudi uspešno proti zlatej žili (hemoroidam) ter urejuje s svojim razmehčujočim učinkom prebavljenje in sploh delovanje želodca. Steklenica 10 kr. — Esenco za želodec pošilja izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček po 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. (zabojček 5 Kg.) velja gl. 5.26. Poštne troške plačajo naročniki. (712-18)

Jecljanje

se popolnoma odpravi v NEUMANN-ovem oblastveno koncesioniranem zavodu za jecljanje, v Gradci, Schillerplatz Nr. 4. — Prospekti zastoj. (24-3)

VABILO na PLESALNI VENČEK

kojega priredó v nedeljo v 1. dan februarja 1891 **kočijaži in služniki** (66) v Kosler-jevi pivnici. Ustopnina 80 kr. — Začetek ob 8. uri. — Dame so proste. **ODBOR.**

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

najčistejše, najsvežejše in najuplívnejše vrste medicinsko olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašlju, zlasti pri plućnih boleznih, škrofeljnih itd. Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr. **Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter** v trioglatih steklenicah 1 gl. (793-28)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ Ludovika Grečel-na v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

Pri Jakobu Zalazniku na Starem trgu h. št. 21

vsak dan sveži (970-8)

pustni krofi.

Resna ženitna ponudba!

Katera deklica v starosti od 18 do 22 let bi hotela postati zvesta tovaršica mlademu inteligentnemu možu? — Dotičnik poseduje dobro obrestovano podjetje in kapital v vrednosti nad 25.000 gl. Dosedanje življenje mu je neomadeževano ter je prikupljive vnanjosti. — Želi pa si izobražene deklice, lepe unanosti ter čednostnega življenja, ki bi imela veselje do gospodinjstva in trgovine. Želi se primerno premoženje, vendar isto ni glavni pogoj. — Prosi se dotična pisma s priloženo fotografijo poslati upravništvu tega lista z besedami: „Vernost, poštenje, ponižnost!“ Zagotavlja se stroga tajnost! (45-5)

Več

trgovskih pomočnikov

vsprejme se takoj ali pozneje kot tajni ali javni družniki, z osebnim a i brez osebnega ustopa. **Glavnice od 200 do več tisoč goldinarjev.** Dovolj se zembeknužna varščina. Na ančne ponudbe pošiljajo naj se nujno pod šifro „Naprej!“ upravništvu „Slovenskega Naroda“ (51-2)

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in beležni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, kazalo dne in meseca (večni koledar) podložni koledar v vseh izdajah.

Prirodopis v podobah živalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku. **Cena 3 gl.**

Poslovne knjige, kopirne knjige, knjige beležnice, zapisne knjige, naročninske knjige, beležni bloki, knjige za perilo, skrilne knjige, potne papirne knjige.

Pisni papir: Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje. Dokumentni papir.

Velika zaloga vsega šolskega orodja.

Vse risalne materijalije: Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrтинke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami. **Vizitnice.**

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, oмотki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okvirji za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnice, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etagéres. (708-18)